

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:
Un șit garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: înveială :: ::

Uniunea

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei
Numărul 4 Lei.

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Pactul Kellogg

În zarea sbuciumată a lumii noastre s'a ivit din nou mirajul păcii eterne. A plecat, astă dată, din America atâtor utopii împlinite și, pentru mai mare crezare, a îmbrăcat haina unui contract, numit după autor: pactul Kellogg. Lumea trecută s'a iscălit la Paris, cu solemnitate mare, hrisovul mântuitor, în care marile puteri ale lumii:

„1. Condamnă recurgerea la război pentru aranjarea controverselor internaționale și renunță la el, socotit ca instrument de politică națională, în relațiunile lor mutuale.

„2. Recunosc, că regularea sau soluționarea tuturor diferendelor sau conflictelor, de orice natură și de orice origine ar fi . . . nu va trebui căutată niciodată decât prin mijloace pacifice“.

Precum se vede, această declarație de război războiului este mai mult o enunțare de principii, o mărturisire spontană de credință, decât un pact strict zis. Chiar de aceea, pentru a-l preciza și a-l scoate din negura vagului principiu, interpretările oficiale mai prevăd, că pacea se garantează pe baza actualii stări teritoriale, a acordurilor și tratatelor defensive încheiate în acest scop, menținându-se, firește, și dreptul de legitimă apărare.

Toate bune și frumoase, dar întrebarea este: câtă valoare, câtă putere are noul hrisov, la care s'a aderat și România?

Visionarii, pacifiștii incorrigibili și, poate, șireții profitori ai tuturor pornirilor generoase îl slăvesc ca pe cel mai mare eveniment în istoria omenirii, începutul fericirii liniștite pe pământ. Alții, cari socot războiul ca lege a firii, îl declară un nou petec de hârtie, menit să abată atențiunea naivilor dela giganticele pregătiri ale războiului de mâine.

Exagerează și unii și alții. Pactul Kellogg este, fără îndoială, un pas însemnat spre asigurarea păcii. Insaș renunțarea oficială la războiul declarat irațional și ilegal este o forță morală uriașă. În plus, pactul face imposibile măcar desele războaie mărunte ale celor mici. Pentru Europa, în deosebi, iscălitura Germaniei alături de cea a Franței este o puternică garanție de pace și un mare pas înainte spre gândul atât de necesar al „Statelor Unite Europene“.

Totuș, suntem departe de-a fi eliminat puținta viitoarelor războaie. „Pactul — a spus Coolidge — aduce lumii cea mai frumoasă speranță de pace; totuși dacă un guvern ar neglija datorile apărării naționale, se va expune disprețului propriilor săi cetățeni, ca și al străinilor“. Așa dar: pace eternă cu armate cât mai tari!

Noi credem, că pace durabilă nu se poate dați pe hârtii, oricât de înțelepte ori șirete ar fi ele. O singură temelie tare are pacea lumii: evanghelia lui Hristos! Când spiritul ei va stăpâni raporturile dintre indivizi și pe acelea dintre neamuri, pacea va veni dela sine și nimic nu va mai putea să o strice.

Uniunea latină

Câteva considerații românești pe marginea unui însemnat gând politic internațional*)

de PREOTUL ORTODOX

Se vorbește, și încă deosebit de stăruitor, de Statele-Unite ale Europei și se afirmă că numai această formațiune politică poate reda îmbolnăvitului nostru continent sănătatea pe care a avut-o. Unii spun chiar, că întreg viitorul rasei albe atârnă dela aceasta.

Dar o confederație a Statelor europene, după modelul Statelor Unite ale Americii, abia se poate închipui fără o solidarizare a statelor latine. Se și lucrează în acest sens. Firește că ideea are și contrari și între ei este mai ales Germania, care pare a nu fi renunțat la „Mitteleuropa“ teologului protestant Neumann. Manifestația pregătită, nu spontană, a cântăreților germani, desfășurată de curând la Viena, cu prilejul centenarului lui Schubert, n'a fost doar decât o nouă și însemnată manifestare a acestui gând.

Pentru noi Români, a vorbi de o unire la un loc, într'un bloc de rasă și de religie, de solidarizarea integral europeană a intereselor de existență a gîntei latine, este după părerea noastră, o datorie inexorabilă. Adevărat, că Napoleon I, cel mare, ne trata, în calculele sale de conquistadore universal, drept o cantitate de recompensare, și ne oferi curții țariste. Dar lumea are azi alte idei și noi, poate, n'am exista, astăzi, dacă impulsunile inconștiente ale latinității nu ne-ar fi împins la viață. La 1859 Napoleon III și la 1919 Franța. Dacă existăm astăzi, existăm fiindcă nu ne-am trădat, ca Latini, latinitatea noastră, nu ne-a dus blestemul lui Dumnezeu în halul de ticăloșie de a fi trădători ai latinității noastre, fie ea și pravoslavnică.

Se urmărește — deși la noi foarte puțin — crearea unei uriașe formațiuni politice; Statele-Unite ale Europei sub călăuză Franței, cu binecuvântarea și ajutorul neprețuit al sfântului Părinte dela Roma, afirmative unul din Papii cei mai diplomați. Semnele se văd. Franța și Spania inaugurară de curând linia ferată carea le leagă peste Pirinei: Pau, Saragoza, Cezar-Augusta. Mussolini, care pare a fi pe calea de a da Papei o zonă de suveranitate absolută dela Roma dealungul Tibrului până la mare, a încetat deodată, ca prin farmec pare-că, săcăfelile pe cari le tot făcea Franței-lar d. Iorga al nostru, în iarna trecută făcu

*) Publicăm, chiar la loc de frunte, această nouă contribuție a »preotului ortodox«, menită a sublinia, odată mai mult, necesitatea imperativă a neamului nostru de a se orienta tot mai sistematic spre comunitatea de interese a marilor popoare latine, cari toate aparțin bisericii catolice.

legătura Carpaților noștri cu Parisul, capitala latinității, cu Madridul, până la Lisabona Portugaliezei, pentru a se desvălui în toată măreția ei unitatea gîntei dela marea neagră până în colțurile cele mai ascunse ale Asturiilor.

Pe noi Români, ce-i drept, uniunea latină nu ne prea însuflește și una dintre pricinile acestei răceli e și faptul că noi suntem prea pravoslavnic, deci prea indolenți. În pravoslavie entuziasmele vin dinafară, în latinitatea catolicismului ele sunt rezultanta sbuciumului intern al existenței. Nu suntem, ortodoxia românească, în stare să admirăm cu dreapta măsură și să prețuim în adevărata-i valoare gestul creștinesc al S. S. Patriarhului, că a început să trimită seminariști la universitățile catolice. Să știți, că articolul scris de un seminarist român ce studiază teologia la universitatea catolică din Strassbourg și publicat în revista sf. Sinod: „Biserica ortodoxă“, este cel mai mare eveniment al zilei pentru ortodoxie. Și suntem fericiți să-l însemnăm! Bine, că a dat Dumnezeu ca un student ortodox să scrie laude școalelor catolice într'o revistă, în care până acuma se aruncau catolicismului numai săgeți înveninate; acolo, unde un Preacuvios ocăra până acum catolicismul, dar publica de zor comentarii catolice asupra sf. Evangheliei.

Dar dacă noi nu activăm, în schimb celelalte țări latine nu lasă nici un prilej nimerit spre a-și arăta afecțiunea față de noi și a se interesa cu deosebită atențiune de stările dela noi, mai ales de starea de spirit. M'am convins de lucrul acesta, când am văzut numeroasa și distinsa delegație latină, cea mai numeroasă, cea mai bine intenționată și cea mai activă delegație, venită din Franța și din Spania, la congresul internațional al profesurilor secundari, din Iulie trecut.

Din grupul tinerilor profesori spanioli — cărora 'n glumă le-am spus că seamănă cu ciobanul Viriat, șeful Lusitanilor, adecă Portugaliezei, cari s'au răscolat în sec. II a. Hr. n. împotriva stăpânirii romane —, făcea parte și un părinte din societatea lui Isus: Enrique Haverera Oria, Escritor dela Revista „Razon y Fe“ (Rațiune și credință). După îmbrăcăminte nu se deosebia de preoții noștri. Buzunarele dela giubea erau tăiate vertical. Pălăria nu de pluș neîntrerupt, ci cu smocuri de pluși împraștiate simetric pe tot cuprinsul ei. C. S. a rămas foarte prost impresionat de faptul că un profesor român, Musicescu — păr. Enric scria Mujicescu — a declarat în congres, că religia în liceu nu trebuie studiată, ci practi-

cată. Pare-că e cu puțință practică fără teorie, un fel de ortodoxie care să asculte, să i-se bată din picior, și să nu fie niciodată gata și în stare să dea socoteala celor ce se interesează de dânsa. A rămas deasemenea foarte prost impresionat, că preoții români nu i-s'au arătat în hipostaza de profesori. M'a întrebat dacă la noi nu se urmărește tendința, ca să fie cât s'ar putea de mulți preoți ca profesori secundari și am cam dat din umeri. Sunt eu destul de demoralizat, când văd că biata noastră ortodoxie a cam pus-o de mămăligă, că e sugrumată de balonul politicianist care a pângărit totul cu balele lui spurcate, — ce era să-i mai spun! Am discutat într-o franțuzească aproximativă, fiindcă pe vremea mea nu se învăța în seminar această limbă și cât știu franțuzește știu din propria mea pornire, dar ne-am înțeles și am rămas cu impresia că întreagă biserica catolică ne poartă tot interesul și toată dragostea.

Trebuie să dăm și noi, la rândul nostru, o deosebită atenție acestui catolicism care s'a infiltrat, a înflorit și strălucește în popoarele latine. Ce cautăm noi în ortodoxismul Slavilor? O nenorocire! De ce facem ochi dulci protestantismului rasei germane, când — o știe oricine — religia latinătății, exclusiv și exclusivă, este catolicismul.

Preotul ortodox

O importantă conferință a episcopatului nostru. În ultimele două zile ale lui August s'a ținut la Blaj, sub prezidiul I. Preasfinției Sale p. r. mitropolit Vasile, și cu participarea tuturor episcopilor provinciei noastre bisericești, o conferință episcopescă din cele mai importante.

Convocată în deosebi pentru a lua în chestiile de învățământ religios măsurile cerute de noua lege a învățământului secundar, conferința s'a oprit asupra tuturor problemelor bisericești mai însemnate dela ordinea zilei, luând hotăriri, dând îndrumări și indemnuri dintre cari unele, cum e bunăoară cea referitoare la ajutorarea văduvelor și orfanilor de preot,

se vor înscrie cu litere de aur în istoria bisericii noastre.

În ce privește învățământul religios s'a aprobat pentru noul liceu cu șapte clase, propunerea făcută de Comisiunea catehetică mitropolitană, care — inversând ordinea materiilor din cursul inferior în sensul că permite materiile biblice ale Vechiului (clasa I) și Noului Testament (cl. II) Catehismului trecut pe clasa III, și anticipând, la cursul superior, Istoria bisericească pe clasa IV, pentru a fi urmată de Dogmatică (cl. V), Morală (cl. VI), și Apologetică (cl. VII) — crede a fi făcut un aranjament mai potrivit decum era cel din trecut. Împărțirea aceasta a materiilor s'a aprobat și pentru școlile normale de băieți și fete. Tot de ordin catehetic sunt și hotăririle luate în ce privește chestia unei singure ore de religie pentru cursul superior al liceului, a calificării profesorilor de religie, a sistemizării de catedre și pentru școlile primare dela orașe și comune rurale cu mai multe școli, aceea a intensificării vieții din reuniunile mariane și alte momente catechetice de primă importanță pentru viața bisericii noastre.

Sesizată de mișcarea preoțimei, manifestată cu deosebire în coloanele noastre, pentru o mai bună îngrijire a sorții văduvelor și orfanilor de preot, conferința episcopescă a hotărât, ca încă în această toamnă să ceară preoțimei din întreaga provincie mitropolitană avizul asupra gândului de-a se veni în ajutorul acestora, respective a preoților deficienți, cu 10 la sută din totalul venitelor dela stat și parohie, cari să se împartă apoi integral celor în drept. Pentru a se evita orice nedreptăți, clerul însuși va fi invitat să clasifice parohiile după anume norme fixate înainte, ca astfel sarcina preoților din parohiile mai slabe să fie în dreaptă proporție cu aceea a preoților din parohiile mai proventuoase.

Alte hotăriri privește Academiiile de teologie, conciliul provincial apropiat, organizarea societății generale a mirenilor (Agru), organizația cântăreților dela biserici și o întreagă serie de măsuri administrative cari, introduse simul-

tan pe cuprinsul întregii noastre provincii mitropolitane, vor face ca viața ei să se resimțea de a binele în sensul unui tot mai accentuat progres pe toate terenele.

Pentru Șoimușul

Fiind pe punctul de a încheia colecta făcută în aceste coloane pentru parohia Șoimușul — spre a deschide o nouă mișcare în folosul filiei Gâmbaș, la fel de năpăstuite din partea ortodoxiei —, ne găsim în situația foarte plăcută de a putea publica o nouă listă de contribuiri, care dovedește încă odată înaltul spirit de jertfă a celorce țin la interesele mari ale bisericii noastre.

Iată și această listă de contribuiri:

Ioan Pop, paroh, Vamoș Odriheiu	1000
Teofil Onișca, notar, Bălăușer	1000
Dna Teofil Onișca, Bălăușer	1000
Dr. Aug. Frățilă, pretor, Bachnea	500
Mărioara Dr. A. Frățilă, Blaj	500
Sas Bela, notar, Coroiu-Sânmartin	500
Emil Galea, șef de poștă, "	500
Iacob Popa, prepozit, Blaj	500
Reun. femeilor sf. Maria, Cluj	500
Parohia Aghireș (colectă)	400
Parohia Hodac (colectă)	400
Dna Emil Galea, Coroiu S. Martin	250
Iacob Schrender	250
Cornel Oșel	218
Banca rom. Diciosânmartin	200
Parohia Pișcari (colectă)	150
Văd. preoteasă Pop, Bachnea, S. Bernath,	
G. Simu, prot. Ibașfalău, prof. G. Simu,	
Ibașfalău, Reun. fem. Diciosânmartin,	
Șt. Nyerges, Dr. E. Solomon, Blaj, Ve-	
turia Dr. Borza, Cluj, El. Glodian,	
Parohia Reghin, prot. Ariton M. Popa,	
Reghin, Z. Graur, preot, Mura mare,	
P. Grama, preot, Mura mică, A. Boțian,	
pr. Râp, câte	100
Alții mai mărunți în sumă de	100

Încheind prin aceasta colecta pentru Șoimușul, mulțumim și în numele nostru tuturor contribuitorilor, și rugăm pe cei ce ar fi întârziat cu obolul lor, să le trimită și de acum înainte la adresa noului nostru preot: Dumitru Glodean, Șoimușul, Of. Coroiu-Sânmartin (jud. Târnava Mică).

Foiața „Unirii“

Din Polonia catolică

Câteva momente mai însemnate dela congresul euharistic din Lwów *)

de Pr. Victor Pop-Ulieș

I

În zilele de 15—17 Iunie c. s'a desfășurat, aproape neobservat de noi Români, congresul euharistic din Lwów. Acest congres, deși numai diecezan, a avut un caracter aproape regnicolar, fiind primul congres euharistic în Polonia reînviată. În considerarea acestui fapt însuși, comitetul permanent al congreselor internaționale euharistice a trimis în chip excepțional un delegat la acest congres, ceea ce de comun nu se face la congresele diecezane. Congresul acesta a fost prima demonstrație, prima manifestație mai mare de credință catolică a Poloniei reîntregite, și s'a desfășurat în cadre grandioase, cu participarea și interesarea largă a poporului și clerului polon.

Din România încă a participat scriitorul acestor rânduri, ceea ce s'a și relevat în ziarele polone locale din Lwów, fiind astfel în situația de-a putea informa, ca martor ocular, despre cele petrecute acolo.

*) În legătură cu marele congres euharistic internațional, care se va ține săptămâna ce vine la Sydney, publicăm această interesantă dare de seamă a unui martor de visu asupra primului congres euharistic din Polonia reînviată. N. R.

În 15 Iunie, Vineri, înainte de masă a fost deschiderea muzeului diecezan în Seminarul teologic din Lwów, în care, pe lângă picturi, sculpturi, pergamente, diplome vechi și o frumoasă colecție de numismatică, se remarcă și câteva ornate arhieresti din veacul XII, cusute în fir. În aceeași zi s'a deschis în Institutul Surorilor Sacre Coeur, o expoziție de lucruri de mână bisericești, ale membrilor Congregației de adorație din loc. După masă s'a făcut prin preoții locali și străini mărturisirea elevilor școalelor din Lwów, cari primind a doua zi pe euharisticul Isus, aveau să participe sufletește la binefacerile sfinte ale congresului.

În aceeași zi, către seară a avut loc la gară primirea Eminenței Sale, primatului Poloniei, Cardinalul Hlond, cu sediul în Cracovia. În gara frumos împodobită îl aștepta arhiepiscopul diezei Lwów, Twardowski, cu foarte mulți preoți, mitropolitul rutean greco-catolic, contele Szeptycki, capitulul armean-catolic, delegații ordinilor religioase, șefii tuturor autorităților orașenești, în frunte cu comisarul guvernial, Senatul universității, generalul Gluchowski în fruntea corpului ofițeresc, delegațiile diferitelor corporații și societăți culturale și filantropice, delegații presei, iar pentru onor compania 26 de infanterie. La sosirea trenului, armata a dat onorul, iar muzica a întonat imnul național. Primatul Poloniei în purpură de cardinal, însoțit de alți episcopi sosiți la congres, a intrat în sala de recepție a gării, unde l-a primit arhiepiscopul Twardowski, prezentându-i pe toți dignitarii și

delegații. După ce s'a întreținut câteva clipe cu mitropolitul Szeptycki, a plecat cu automobilul spre palatul arhiepiscopal, viu ovaționat pe străzi de publicul numeros și pelerinii sosiți la congres. — Tot în seara zilei de 15 Iunie s'a făcut în biserica catedrală un scurt serviciu divin, predicând arhiepiscopul Twardowski. A asistat toată lumea oficială, clerul și autoritățile din Lwów și o mulțime imensă de credincioși.

A doua zi, Sâmbăta în 16 Iunie, dimineața, s'au făcut liturghii în toate bisericile și înșiși episcopii sosiți la congres au cuminecat pe elevii școalelor din Lwów și o mare mulțime de alți credincioși. A urmat apoi, la ora 10, inaugurarea solemnă a congresului în aula tixită de lume a universității noi. La intrarea Eminenței Sale Cardinalului Hlond, care venea însoțit de 10 episcopi, sala ovaționează în picioare pe principele bisericii polone, primind cu adânc respect pe celce făcea în mijlocul lor pe reprezentantul sf. Părinte al Romei.

Rectorul universității, p. r. Gerstman, în calitate de stăpân al casei, salută întâiu pe Em. Sa Cardinalul Primate, apoi pe toți episcopii, autoritățile, delegațiile și întreg congresul, avizând, că pune cu dragă inimă la dispoziție pentru lucrările congresului edificiul universității, în convingerea fermă, că desbaterile, hotărârile și serbările congresului vor fi o importantă manifestație de credință și vor contribui în mare măsură la întărirea adevăratei credințe și morale. Urcă apoi tribuna arhiepiscopului Twardowski, care spune că problema princi-

Încă un apel

Indemnați de mângâitoare rezultate atinse de colectele făcute, prin mijlocirea acestor coloane, pentru tipografia mănăstirii Bicsadului și pentru refacerea parohiei Șoimușul, *credincioșii noștri din Gâmbaș (jud. Alba) recurg și ei, pe această cale, la mila veneratului cler și a bunilor mireni ai bisericii noastre.*

Ingreunați de povara zidirii unei noi biserici, o seamă dintre credincioșii acestei comune s'au lăsat ispitiți, în primăvara acestui an, de promisiunile „mântuitoare de sarcini” ale agenților ortodoxiei, gata oricând să inițieze și prezideze desbinarea religioasă a satelor noastre. Grație lipsei de orice temelie a promisiunilor amăgitoare și a străduințelor depuse din partea bisericii noastre, opera nefastă a persecutorilor în turbure a fost oprită chiar înainte de a se consuma în întregime și va ajuta Dumnezeu ca pacea și buna înțelegere dintre credincioșii acestei comune să se refacă pe încetul cu totul.

Dar pentru a accelera acest proces, se cere ca oamenii noștri din Gâmbaș să fie ușurați de sarcina materială care-i apasă. De aceea ne punem cu dragă inimă în serviciul lor, și sprijinind și din partea noastră apelul acestor noui năpăstuiți ai ortodoxiei, rugăm și noi pe toți cari pot să o facă, să nu prețete a întinde o mână de ajutor pentru întărirea credinței celor rămași și pentru readucerea la matcă a celor ce au fost ispitiți un moment și și-o piardă.

Chestia este urgentă și de aceea rugăm ajutoarele binevoitoare cât mai fără întârziere. Ele se pot trimite *pe adresa Oficiului parohial din Păgida* (of. Aiud. jud. Alba), *ori pe adresa „Unirii”, care se angajează să publice și ofertele intrate pentru acest nou Șoimuș al bisericii române unite.*

In chestia Concordatului. Numărul dela 29 August al ziarului „Dimineața” publică în chestia concordatului următoarele șire, cari merită a fi reținute:

„Suntem informați, că d. ministru Al. Lapedatu, presat de cercurile ortodoxe și de lupta „acerbă a unor prelați împotriva Concordatului, s'a adresat Vaticanului, cerând modificarea unor clauze ale Concordatului. Cererea guvernului, cuprinzând doleanțele ortodoxiei, respective ale statului român — adeseori confundate —, a și fost înmănată Monseiorului Dolci, nunțiu papal.

„Evident, modificarea Concordatului — după ce a fost semnat de acum doi ani — se va obține cu mare greutate. Făcând abstracție de acest lucru, demersul dlui Lapedatu nu va reuși să satisfacă pe ortodocși, în schimb va izbuti să turbure din nou pe catolici.

„Credem că ar fi vremea să se sfârșească odată această penibilă harță confesională”.

Nu știm ce este adevărat din acest zvon, dar cunoscând sentimentele episcopatului ortodox din Ardeal, socotim a nu fi exclus ca afirmațiile de mai sus să acopere realitatea. Că apoi ce urmări va avea o astfel de intervenție, făcută după semnarea concordatului, se va vedea. În orice caz, credem că nu poate contribui prea mult la întărirea prestigiului statului nostru.

Știri mărunte

Personie. Foia trecută, din prilejul conferenței episcopale, au fost oaspeții I. Preasfințitului Sale pâr. mitropolit Vasile toți episcopii sufragani ai provinciei noastre bisericesti: Dr. Valeriu I. FRENȚIU, episcopul Orăzti, Dr. Iuhu HOSSU, episcopul Gherlei și Dr. Alexandru NICOLESCU, episcopul Lugojului. Primii doi au pârșit Blajul a doua zi, Vineri, iar Preasfințitul Lugojului a rămas pentru a conduce și seria a două a exercițiilor spirituale preoțești, cari încep Luni, în 3 Septembrie, seara.

— Preaveneratul Ordinariat arhiepiscopesc a numit pe pâr. Iosif Mihălțian adm. parohial la To'dal, pe pâr. Ioan Ioanette adm. parohial la Iacobeni, pe pâr. Traian Pop adm. parohial la Săiștea Turzii, iar pe pâr. Octavian Stoian, adm.

ferenței sale, câteva piese de cant gregorian.

După masă s'a lucrat în secții, luându-se hotărâri însemnate pentru promovarea cultului euharistic, ca izvor de regenerare morală și religioasă a poporului polon. În secția I a vorbit B. Szewelak despre activitatea euharistică în organizațiile catolice, iar pâr. I. Bok, S. I. despre cruciata euharistică. În alte secții a vorbit dr. T. Lewicki despre educația euharistică în familie, Șt. Swiszwowski despre Euharistie și tinerime, apoi pâr. Șt. Zukowski despre sf. liturgie ca centru al vieții religioase și pâr. T. Kruzszyński despre liturgie în artă.

În seara acestei zile, ca și seara precedentă și toată noaptea, Lwówul întreg, cu toate edificiile publice, a fost splendid iluminat; bisericile mai ales, cu turnurile încercuite de lumini electrice, păreau noaptea o cruce simbolică de foc, simbol al credinței adânci a unui popor renăscut. Seara, la 9 ore, după predicile de introducere ținute de episcopi, s'a început în toate bisericile *adorarea de noapte a sf. euharistii*, care a ținut până Duminecă dimineața. Toată noaptea bisericile au fost ticsite de credincioși cari veghiau și adorau sf. sacrament, între cântări și litanii. Toate confesionalele erau pline de preoții cari, ceasuri întregi, au ascultat mărturisirile miilor de credincioși, cari voiau să dobândească îndulgențele împreună cu congresul. Dimineața la orele 4, au început apoi sfintele liturghii și cuminecările, la cari credincioșii au participat cu zecile de mii.

parohial la Pelisor. — Tot aici amintim, că Reverendul Gregoriu Tețsa, contabilul arhidiecezan din Blaj, a primit Dumineca trecută ordul preoției.

— Preaveneratul Ordinariat de Gherla a numit protopop onorar pe pâr. Simeon Pop, parohul din Drag, iar pe pâr. Valeriu Ciurdăreanu l-a numit paroh la Mânău — Acelaș a primit în clerul diecezan pe pâr. Alexandru Pop, fost preot misionar în America.

— Pâr. Ioan Bejan, paroh în Ticvaniul mare, unde biserica noastră a câștigat o frumoasă biruință asupra proselitismului ortodox, a fost numit de către Preaven. Ordinariat de Lugoj protopop onorar.

Non concurs la sfânta teologie.

Spre a deschide și bacalaureaților din sesiunea de toamnă posibilitatea de a îmbrățișa chiemărea preoțească, Preaveneratul Ordinariat arhiepiscopesc dela Blaj, publică cu terminul de 8 Octomvrie c. nou concurs la sf. teologie. Condițiile de concurs sunt cele de mai înainte și pot fi văzute în cercularele dela oricare oficiu parohial al arhidiecezei de Blaj. Cu ocaziunea acestui al doilea concurs se vor primi, pe cât știm, fărâșe numai în marginea locurilor disponibile cari nu sunt prea multe, și numai ca studenți extraordinari, și absolvenți de liceu fără bacalaureat.

În corpul diplomatic al țării se pregătește o nouă mișcare. E vorba ca ea să se facă pe ziua de 1 Septembrie c. și că ar privi cam următoarele posturi: d. Carol Davila ar trece dela Paris la Washington, d. Crețeanu de acolo ar lua locul vacant dela Vatican, d. V. Grigorcea, consilier de afaceri la Varșovia, ar fi înaintat ministru plenipotențiar și trimis în locul vacant la Budapesta, iar d. Iacovaki ar fi să meargă la Helsingfors, titular al legațiunii nou înființate. Atâta a transpirat până acum din secretele palatului Sturdza, care poate să ne rezerve însă și alte surprize.

Locale. Sâmbătă, la Nașterea Maicii Domnului, va predica în catedrală pâr. Dr. Augustin Tatar, profesor la Academia de teologie, iar Dumineca viitoare, cea înainte de Înălțarea sf. Cruci, Mgr. Dr. Ioan Coltor, canonic mitropolitan.

— Miercuria viitoare, în 5 Septembrie c. se încep întrecerile pentru *campionatul de tennis al Blajului*. Ele se organizează din partea Clubului sportiv local și informații de amănunte asupra lor se pot avea dela d. prof. Octavian Modorcea.

— Săptămâna trecută s'a încercat *un nou concert*, dovedindu-se și cu acest prilej că în timp de vară Blajul nu este un teren prielnic pentru atari manifestări culturale.

Aviz școlar. Se aduce la cunoștința elevilor, cari doresc să deie în luna Septembrie examen de tranziție pentru cl. IV de liceu, că înscrierile la acest examen se vor face prin Inspectoratele Regionale până la 18 Septembrie c. Examenele vor avea loc în zilele de 22—24 Septembrie a. c. la reședințele Inspectoratelor Regionale, precum și la capitalele de județe dacă se vor înscrie cel puțin 40 elevi din județul respectiv. Taxa de înscriere e de 200 Lei și va fi depusă la secretariatele liceelor, unde se va decide să se țină examenul.

Prin aceasta se modifică comunicatul anterior de a se ține examenul în 7 Septembrie. Cererile intrate la Direcțiune vor fi prezentate Inspectoratului Regional de această Direcțiune. Taxa de examen de 200 Lei se va plăti cu ocazia prezentării. — *Direcțiunea liceului de jete* — Blaj.

Concurs. Preaveneratul Ordinariat arhidiecezan publică, cu terminul de 25 Septembrie c. concurs la parohia *Hopârta* (protopopiatul Aiud).

† **Pâr. Ioan Fărcaș**, preot deficient, fost paroh în Bădăcin (eparhia Gherlei), s'a stins la 27 Iulie c. în anul 83 al vieții și 53 al preoției sale ciastite. — Odihnească în pace!

* **Cetiiți! Important!** Foștii elevi curs I preparandial din Blaj, anul școlar 1914/1915 se vor întruni — la 10 ani după absolvire — în aceeaș sală de curs în Blaj, la 8 Septembrie c. ora 10 înainte de masă. Veniți cu toții să ne rugăm pentru cei morți și să ne spunem păsul vieții cei vii! — *Victor Deac*, profesor Turda.

pală a congreselor euharistice este a se înălța și întări în suflete valorile supranaturale, transcendente, și prin aceasta a ridica lumea decăzută și a restabili în sufletul popoarelor echilibrul clătinat prin războiul mondial și a le arăta drumul la pacea sufletească. Mulțumind Eminenței Sale primatului, că a ținut să ridice cu prezența sa nimbul congresului, îl roagă să primească prezidiul congresului, iar ca vicepresident propune pe prințul Paul Sapieha.

Ocupând tribuna prezidială, *Cardinalul primat Hlond* împărtășește întâiu congresului salutul și urările președintelui republicii. Relevă apoi importanța congresului pentru întreaga Polonia, trezind el în masele largi ale țării, fără deosebire de clasă, o nouă viață sufletească, însuflețind și organizând noi și noi batalioane de luptători contra curentelor subversive, în care luptă taina sf. euharistii și regina certitudinii sunt cele 2 colonne puternice, cari asigură biruința. Viceprezidentul, prințul *Paul Sapieha*, salută congresul în numele comitetului permanent al congreselor internaționale euharistice, al cărui delegat este, și urează congresului cele mai bune rezultate. Dintre celelalte manifestări ale ședinței de inaugurare, mai amintim, că studentul *Malek* a făcut, în numele studențimei universitare, solemnă făgăduință, că tinerimea universitară, reprezentând generația nouă, va lupta pentru restaurarea vieții creștine în Polonia liberă. Prof. *Liszowski* a vorbit despre jertfa lui Isus, iar profesorul *Nowacki* din Varșovia a grăit despre cantul bis. georgorian executând apoi cu corul, ca o ilustrare a con-

Telefonul „Unirii“

M. Sibiu. Iată canonul care Vă interesează: Dicitur legatus a latere Cardinalis qui a Summo Pontifice tamquam alter ego cum hoc titulo mittitur, et tantum potest quantum ei a Summo Pontifice demandatum est (C. I. C. can. 266).

M. Sovata. Fiindcă nu-i exclus, ca d. C. Onu să mai dea pe cele dealuri ușurătoare de kilograme dela Dvoastră, Va rugăm să-i comunicați, că dispoziția care oprește pe »tot creștinul mirean« și a potiori pe »clerici« să se scalde împreună cu femeile, este canonul 77 al celui de al șasălea sinod ecumenic. Este deci un canon care are valoare deplină și pentru ortodoxie, care — mai respectuoasă pentru rigoarea vechilor canoane, mai ales când ele sunt ecumenice —, ar trebui să fie mult mai puțin pasibilă de aplicarea sancțiunilor lui decât, să zicem, o seamă de membri ai bisericii noastre »papistăsite« care, oricum, a mai schimbat câte ceva din vechile legiuri sinodale. — Cât privește apoi chestiunea cu »grăsimia« găinilor, socotim a fi mai prudent s'o lășăm incurcată, fiindcă — aplicându-se principul: »castis, omnia casta«, te pomenești, că tot Dvoastră ați fi scoși »cu musca pe căciulă«.

G. Surdești. Chestia lecticalului și a zilelor de lucru nu este, cel puțin până în prezent, atât de disperată, cum Vi-se pare. Cu data de 23 Ianuarie c. Ministerul cultelor a dat anume, sub Nr. 25331, o adresă către prefectura județului Satu-mare, în care se spun următoarele: »Avem onoare a Vă înștiința, că enoriașii sunt datori a presta preotului lor lecticalul și ziua de lucru până când această chestiune nu va fi regulamentată prin noua lege a salarizării clerului«. Ceeace s'a spus și are valoare pentru Satu-mare, va avea, sperăm, aceeași tărie și pentru celelalte părți ale țării. Iar dacă ați împina, totuși, vre-o dificultate, nimic nu Vă împiedecă să exoperați o dispoziție similară și pentru cazul concret dela Dvoastră.

Dr. B. Cluj Sunteți foarte greșit, dacă credeți, că n'am urmărit scrisul ortodoxiei — azi în adevăr cevașile mai puțin răboinice — cu aceeași stăruința ca în trecut. O facem cu aceeași grijă și dacă unele puneri la punct, cum a fost bunăoară și aceea a »Muntmargului« sibiian de jalnică amintire, au rămas fără răspuns, înseamnă numai că domni au amușit și nu înțeleg să continue a se mai face de răs. — În ce privește apoi creștătura referitoare la jubileul societății femeilor dela Cluj a »Revistei teologice«, ținem să Vă mărturisim că, de acord cu Dvoastră, am socotit-o și noi atât de »neghioabă«, încât nu făcea să-i acordăm vre-o atenție.

P. Zăpăceni. Intrând — pe urma hotărârilor luate în conferența recentă a episcopatului nostru — în stadiul realizării, chestia pensiunilor preoțești, respective a ajutoarelor viduo-orfanale, ținute până acum la suprafață, interesează pe viitor numai sub aspectul măsurilor de realizare. Nu vom mai publica deci în această chestiune nici un articol de tânguire și jale, vom ține însă și pe viitor deschise coloanele pentru orice discuție, privind însași forma realizărilor plănuite.

Dr. C. Chicago. Am primit 14 Dolari. Din suma aceasta 5 dolari am dat Par. Evrard, 5 Dolari am trimis dlui Anca din Cluj, iar restul a rămas pentru postă și »Unirea«.

L. Tg. Mureș. Confirmăm cu mulțumită primirea sumei de Lei 1000, în contul abonamentului D-voastră.

C. Someș Guruslău. Confirmăm primirea sumei de Lei 100. Achitat până la 31 XII 1927.

Biserica gr.-cat. Copalnic Mănăstur. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

E. Câmpia Turzii. De mult nici o știre.

Condiții de primire în Căminul studentelor Universitare din Cluj, str. Avram-Iancu 58

Căminul e întreținut și condus de Surori din Congregația gr. cat. română din Blaj. Institutul posedă întreg confortul institutelor similare. În clădire se pot așeza până la 60 studente. Pentru a fi primite, studentele sunt obligate a plăti suma de 20.000 Lei în 4 rate: întâia la intrare, a 2. la 1 Decembrie 1928, a 3-a la 15 Ianuarie 1929, a 4-a la 1 Martie 1929. Plata se va face direcțiunii căminului din partea părinților direct, sau din partea susținătorului studentei. Pentru aceasta sumă studentele se bucură de cvartir, luminat, încălzit, spălatul albiturilor de pat de 2 ori pe lună și de serviciu. Hrana constă din *Dejunul*, cafea cu lapte cu pâine după dorință, *prânzul*, la care se servește o supă, mâncare ori friptură cu garnitură, prăjitură ori compot. La *cină* se servește carne în toate zilele afară de Vineri (singura zi de post obligatoare pentru studente), cu ceva garnitură, ceai cu pesmeți ori cozonac. În sărbători se servește la prânz 2 mâncări cu carne, iar ca prăjitură se servește de obicei tortă.

Studentele la intrare în cămin prin *iscălire* a regulamentului intern se obișnuie a obșerva într-o toată ordinea casei, menită să a-

sigure atât înaintarea intelectuală cât și pe cea morală a studentelor.

Spre orientare publicăm câteva puncte din

Regulamentul casei

Studentele sunt datoare să aibă purtare cuvincioasă atât în cămin față de personal și colege, cât și afară din cămin. (Art. 16, 17)

În privința aceasta studentele vor fi supravegiate mai deaproape și orice conduită necorespunzătoare se va deferi părinților.

Fiecare studentă e datoare să prezinte direcțiunii orarul zilnic.

Dumineca studentele catolice sunt obligate să asiste la liturgia ce se va oficia în capela căminului la orele 8¹/₂. Dorința direcțiunii e ca cel puțin de 4 ori la an studentele să facă mărturisire sacramentală și împărtășanie: la intrare, începutul anului școlar, 2. de Crăciun, 3. de Paști, 4. la finea anului înainte de examen.

Cafeaua se servește dela orele 7 până la 8. Dumineca și în sărbători până la 9¹/₂. Prânzul între orele 12¹/₂—14. Cina între orele 19—20¹/₂. Studentele cari nu se prezintă la timp, *pierd masa*. Sub nici un motiv *nu li-se poate da masa separat*.

Inchiderea porții se va face în lunile de iarnă la 8. La festivități teatru etc. nu vor putea eși studentele seara decât odată pe săptămână, în grup.

Din Cămin studentele vor ieși totdeauna cuvincios îmbrăcate, păstrându-și prin aceasta domnitatea și seriozitatea. Cu capul neacoperit nici vara nu e permis.

După închiderea cursurilor universitare pentru vacanța de Crăciun, Paști, finele anului, studentele sunt obligate a se reîntoarce în sânul familiei. Nu se admit excepții decât în cazuri f. rare, de exemplu boala, imposibilitate de a călători. Și în aceste cazuri se admit cel mult două zile după închiderea cursurilor ca să rămână studenta în cămin pentru aranjarea afacerilor, având în acest timp să se supună orarului și dispozițiilor disciplinare speciale, ce i-se vor impune din partea direcțiunii.

Direcțiunea.

Convocator

Subsemnatul, din încredințarea comitetului fondator, prin aceasta îmi iau voie a convoca pe toți *amatorii sportului* la

adunarea de constituire

care va avea loc în ziua de 9 Septembrie a. c. în sala mare a Casinei locale.

Blaj, la 29 August 1928.

(789) 1—1

dr. Zaharia Boila

TURNĂTORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

(999) 1—?

Cea mai bogată carte de rugăciuni este

Mângăierea Creștinului

de IOAN GENȚ — 550 pag. format de buzun

Cuprinde toate rugăciunile trebuincioase de dimineața, seara, la Măneca. Inserat, la mărturisire, cuminecare, la sf. Liturgie și diverse; precum și cântările dela Inserat, Mănecat, Prohod și Cununie.

Costă 80 de Lei legată în pânză peste to

Se poate avea la toate librăriile mai de seamă și la redacția revistei: „VESTITURUL“, Oradea, Parcul Ștefan cel Mare

Nr. 8

(565) 2—1

Turnătorie de clopote

SCHIEB & KAUNTZ

proprietar F. KAUNTZ

SIBIU, strada Morilor Nr. 2

AVIZ!

Am onoare a aduce la cunoștință, că în bună înțelegere cu asociatul meu, dl Fritz Kauntz, am eșit din firma Schieb & Kauntz. Numitul domn a preluat singur această întreprindere și o va conduce mai departe.

Cu deosebită stimă Hans Schieb

Aduc cu onoare la cunoștință, că la cerere proprie fostul meu asociat, dl Hans Schieb a eșit din firma Schieb & Kauntz, turnătorie de clopote, și că de-acum voi conduce această întreprindere ca unic proprietar.

Cu deosebită stimă Fritz Kauntz

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă.

(444) 3—3